

Kan Kùltùrlerinden İzole Edilen Flukonazol Dirençli *Candida parapsilosis*

Suşlarında Klinik ve Klonal İlişki

Cihan SEMET¹, Esra KAZAK², Beyza ENER³, Seçil AKSOY⁴, Güven ÖZKAYA⁵, Harun AĞCA³, Yasemin HEPER²,
Emel YILMAZ², E. Halis AKALIN²

¹TC. Sağlık Bakanlığı, İnegöl Devlet Hastanesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji, Bursa

²Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakóltesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı, Bursa

³Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakóltesi, Tıbbi Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı, Bursa

⁴Bursa Uludağ Üniversitesi, İnegöl Melek Yüksek Okulu, Bursa

⁵Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakóltesi, Tıbbi Biyoistatistik Ana Bilim Dalı, Bursa

Giriş

- *Candida* türleri insanlarda hastalık oluşturan **fırsatçı mantarlar arasında birinci sırada** olup, nozokomiyal enfeksiyonların % 10-15'ine neden olmaktadır¹.
- Nozokomiyal kan dolaşımı enfeksiyonlarında **kandidemiler 4. sırada** yer almakta ve bunların da % **50'den fazlası *C. albicans*** tarafından meydana getirilmektedir².
- Son yıllarda *C. albicans* dışı *Candida* türleri santral venöz kataterlerin, implant cihazların, TPN solüsyonlarının artan kullanımı ve tıbbi hizmet alımı oranlarının artmasına bağlı olarak artmaktadır³.
- Ülkemizde yapılan çalışmalarda, genellikle **ikinci sırada *C. parapsilosis* tür kompleksi** izole edilmiştir⁴⁻⁶.

Giriş

İnvaziv kandidoz gelişimi için en sık bilinen risk faktörlerinin:

- Geniş spektrumlu antibiyotik ve immünosupresif ajan (glukokortikosteroidler, kemoterapötik ajanlar ve immünomodülatörler) kullanımı
- Nötropeni
- Santral venöz kateter kullanımı
- Total parenteral nutrisyon ile beslenme
- Böbrek transplantasyonu
- İmplant ve protez cihaz kullanımı

olduğu bilinmektedir ⁷⁻⁸.

Giriş

- Hızlı ve etkili ampirik antifungal tedavi kandidemi yönetiminde önceliklidir .
- Dünyada ve ülkemizde son yıllarda *C. parapsilosis*'te flukonazol direnci giderek artmaktadır .
- *C. parapsilosis*'te günümüzde giderek artan flukonazol direnci klinisyenleri ampirik tedavi seçiminde zor durumda bırakmaktadır .
- Öte yandan ekinokandinler *C. parapsilosis* için diğer *Candida* türlerinden daha yüksek minimum inhibitör konsantrasyon (MİK) değerlerine sahiptir⁹.

Amaç

- Çalışmamızda üçüncü basamak bir üniversite hastanesinde, 22 yıllık süreç içinde takip edilen, **flukonazol dirençli *C. parapsilosis*** kan dolaşımı enfeksiyonlarını **retrospektif** olarak analiz ederek, hastaların **epidemiyolojik özellikleri**, kandidemi **risk faktörleri**, mortaliteye etki eden **prognostik faktörleri** ve suşlar arasındaki **genotipik ilişkiyi** inceledik.

Materyal Metot

- **1997-2019 yılları** arasında
- Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
- **Onkoloji**, hematoloji, **genel cerrahi**, göğüs hastalıkları, göğüs cerrahisi, çocuk hastalıkları, beyin cerrahisi, plastik cerrahisi, nöroloji klinikleri ve **anestezi-reanimasyon**, genel cerrahi, göğüs **kalp damar cerrahi**, çocuk hastalıkları yoğun bakım
- Kan kültüründe **flukonazol dirençli *C. parapsilosis*** tür kompleksi üremesi olan **88 hasta**
- Benzer özelliklere sahip, kan kültüründe **flukonazol duyarlı *C. parapsilosis*** üremesi olan **85 hasta kontrol grubu**
- Nozokomiyal kandidemi olguları, Centers for Disease Control and Prevention (CDC) kriterleri kullanılarak tanımlandı ¹⁰

Materyal Metot

- *C. parapsilosis* tür kompleksi suşlarından canlandırılabilen ve *C. parapsilosis* sensu stricto olarak daha önceden belirlenmiş **47 suşa genomik benzerlik analiz yapıldı**
- *C. parapsilosis* epidemiyolojisinde en başarılı yöntem olarak kabul edilen **MLP yöntemi**, dirençli suşlar arasındaki genomik benzerliği belirlemede **tercih edildi**
- *C. parapsilosis*'e spesifik, kodlanmayan **üç mikrosatellit bölge (CP1, CP4a ve B)**, 5'ucu floresan işaretli primerlerle polimeraz chain reaction (**PCR**) ile **çoğaltıldı**
- **Allel sayısı**, allellerin **frekansları** CONVERT yazılımı sürüm 1.31 kullanılarak **hesaplandı**.
- **Filogenetik ağaç** BioNumerics sürüm 6.6 (Applied Maths, NV) kullanılarak **çizildi**.

Materyal Metot

- İstatistiksel analizler için **SPSS** (IBM Corp. Released 2012. IBM SPSS Statistics for Windows, Version 21.0. Armonk, NY: IBM Corp.) programı kullanılmış olup **$p < 0.05$** istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular

	Flukonazol dirençli	Flukonazol duyarlı	p	OR	%95 Güven Aralığı	
	C.parapsilosis (n=88)	C.parapsilosis (n=85)			Alt Sınır	Üst Sınır
Demografik özellikler						
Yaş (median, min-max)	62 (1-95)	55 (1-85)	0,271	1,007	0,995	1,018
Cinsiyet (erkek %)	50 (%56,8)	46 (%51,1)	0,879	1,047	0,577	1,900
Hastaların altta yatan hastalıkları						
Diabetes Mellitus	10 (%11,4)	10 (%11,8)	1,000	1,000	0,394	2,537
Hipertansiyon	6 (%6,8)	16 (%18,8)	1,000	1,000	0,465	2,151
Astım/KOAH*	5 (%5,7)	4 (%4,7)	0,733	1,265	0,328	4,877
Hematolojik malinite	17 (%19,3)	6 (%7,1)	0,345	2,25	0,419	12,092
Solid organ malinitesi	9 (%10,2)	6 (%7,1)	0,838	1,125	0,364	3,476
GİS malinitesi	42 (%47,7)	21 (%24,7)	0,973	1,023	0,284	3,681
GİS Hastalıkları	23 (%26,1)	12 (%14,1)	0,285	2,812	0,422	18,735
KVS Hastalıkları	21 (%23,9)	10 (%11,8)	0,749	1,227	0,35	4,307
Hepatobilier sistem hastalıkları	7 (%8,0)	5 (%5,9)	0,638	0,703	0,162	3,052
SSS Patolojileri	13 (%14,8)	5 (%5,9)	0,699	1,35	0,295	6,183
Batın operasyonu	38 (%43,2)	23 (%27,1)	0,118	2,148	1,137	4,056
Yanık	11 (%12,5)	6 (%7,1)	0,541	0,675	0,191	2,382

Bulgular

	Flukonazol dirençli	Flukonazol duyarlı	p	OR	%95 Güven Aralığı	
	C.parapsilosis (n=88)	C.parapsilosis (n=85)			Alt Sınır	Üst Sınır
Kandidemi Risk Faktörleri						
Santral Venöz Katater	85 (%96,6)	38 (%44,7)	0,999	25,636	7,114	92,390
TPN	70 (%79,5)	38 (%44,7)	<0,0001	5,117	2,624	9,980
TPN süresi						
≤ 3 gün	19 (%21,6)	17 (%20,0)	0,999	4,781	2,107	10,847
>3 gün	51 (%21,6)	21 (%24,7)	0,999	5,802	2,743	12,27
Üriner Katater	76 (%86,4)	58 (%68,2)	0,062	3,276	1,545	6,946
Nefrostomi Katateri	4 (%4,5)	3 (%3,5)	0,701	1,349	0,293	6,212
Kolostomi	22 (%25,0)	10 (%11,8)	0,122	2,6	1,149	5,881
Son 3 ayda hastanede yatış öyküsü	56 (%63,6)	38 (%44,7)	0,077	2,329	1,266	4,287
Hastanede yatış süresi (medyan, min.-max.)	13.2 (1-94)	12.5 (1-37)	0,999	4,781	2,107	10,647
Kemoterapi	26 (%29,5)	17 (%20,0)	0,117	1,751	0,87	3,526
Nötropeni	16 (%18,2)	13 (%15,3)	0,543	1,282	0,576	2,854
Sepsis-1	9 (%10,2)	5 (%5,9)	0,134	1,022	0,993	1,050

Bulgular

	Flukonazol dirençli	Flukonazol duyarlı	p	OR	%95 Güven Aralığı	
	C.parapsilosis (n=88)	C.parapsilosis (n=85)			Alt Sınır	Üst Sınır
Son 90 gün antimikrobiyal öyküsü						
Karbapenem	58 (%65,9)	60 (%70,6)	0,112	2,711	1,462	5,027
Glikopeptit	44 (%50,0)	44 (%51,8)	0,07	1,825	1,001	3,329
4. kuşak sefalosporin	12 (%13,6)	12 (%14,1)	0,671	0,835	0,362	1,923
3. kuşak sefalosporin	2 (%2,3)	4 (%4,7)	0,552	0,697	0,213	2,286
Florokinolon	7 (%8,0)	5 (%5,9)	0,773	1,181	0,38	3,667
Aminoglikozit	17 (%19,3)	15 (%17,6)	0,147	1,868	0,803	4,346
Kolistin	11 (%12,5)	10 (%11,8)	0,468	1,429	0,545	3,742
Tigesiklin	4 (%4,5)	4 (%4,7)	0,701	1,349	0,293	6,212
Anti-pseudomonal penisilin	8 (%9,1)	3 (%3,5)	0,249	0,577	0,226	1,470
Linezolit	10 (%11,4)	3 (%3,5)	0,446	1,484	0,538	4,092
Daptomisin	5 (%5,7)	1 (%1,2)	0,134	5,241	0,6	45,81
Trimetoprim-sulfometaksazol	8 (%9,1)	9 (%10,6)	0,799	0,878	0,322	2,390
Flukonazol	20 (%22,7)	19 (%22,4)	0,962	0,943	0,083	10,766

Bulgular

	Flukonazol dirençli	Flukonazol duyarlı			%95 Güven Aralığı	
	<i>C.parapsilosis</i> (n=88)	<i>C.parapsilosis</i> (n=85)	p	OR	Alt Sınır	Üst Sınır
Vital parametreler						
Ateş (°C) Ortanca (Min-Max)	37 (35.7- 39.9)	37 (35.7-39.9)	0,604	1,096	0,775	1,549
Nabız (atım/dk) Ortanca (Min-Max)	90 (66-142)	86 (66-122)	<0,001	1,017	0,997	1,037
Sistolik Tansiyon (mmHg) Ortanca (Min-Max)	110 (50-160)	110 (50-180)	0,909	1,001	0,986	1,015
Diastolik Tansiyon (mmHg) Ortanca (Min-Max)	60 (38-80)	60 (35-90)	0,932	1,001	0,977	1,025
Laboratuvar parametreleri						
Lökosit (K/uL) Ortanca (Min-Max)	8505 (120-28000)	9048 (120-250900)	0,203	1,000	1,000	1,000
Hemoglobin (g/dL) Ortanca (Min-Max)	9.7 (4.6-14.8)	10.1 (4.6-14.8)	0,166	0,900	0,775	1,045
Trombosit (K/uL) Ortanca (Min-Max)	142500 (7710-575000)	135000 (7710-612000)	0,232	1,000	1,000	1,000
Üre (mg/dL) Ortanca (Min-Max)	30 (2-121)	30 (12-106)	0,406	1,008	0,990	1,026
Kreatinin (mg/dL) Ortanca (Min-Max)	0.78 (0.1-2)	0.8 (0.1-1.7)	0,81	0,874	0,292	2,620
AST (IU/L) Ortanca (Min-Max)	21 (9-164)	37 (35-39)	0,421	1,006	0,992	1,020
ALT (IU/L) Ortanca (Min-Max)	20 (9-177)	46 (36 -94)	0,739	0,998	0,988	1,008
Kreatin Kinaz (U/L) Ortanca (Min-Max)	36 (7-1334)	36 (10-1218)	0,766	1,000	0,999	1,002
GGT (U/L) Ortanca (Min-Max)	60 (6-1346)	45 (11-455)	0,045	1,004	1,000	1,008
CRP (mg/dL) Ortanca (Min-Max)	2.7 (0.4-257)	2.45 (0.4-34)	0,416	1,019	0,974	1,065
Prokalsitonin (µg/L) Ortanca (Min-Max)	0.66 (0.01-28)	0.5 (0.01-4.56)	0,103	1,240	0,957	1,607

Bulgular

	Flukonazol dirençli	Flukonazol duyarlı	p	OR	%95 Güven Aralığı	
	<i>C.parapsilosis</i> (n=88)	<i>C.parapsilosis</i> (n=85)			Alt Sınır	Üst Sınır
Prognoz						
Ölüm	19 (%21.5)	7 (%8.2)	0,801	1,349	0,293	6,212
Mikrobiyolojik Kür	72 (%81.8)	82 (93.1)	0,116	2,148	1,137	4,056
Mikrobiyolojik Kür Zamanı	3 (1-33)	2 (1-12)	0,257	0,983	0,956	1,012

Bulgular

Değişken (n)	Flukonazol dirençli <i>C. parapsilosis</i> (n=88)	Flukonazol duyarlı <i>C. parapsilosis</i> (n=85)	P değeri	Univariate Analiz			Multivariate Analiz			
				OR	%95 Güven Aralığı	P değeri	OR	%95 Güven Aralığı		
					Alt Sınır	Üst Sınır		Alt Sınır	Üst Sınır	
TPN*	70 (79,5%)	38 (44,7%)	<0,0001	5,117	2,624	9,980	0,002	5,099	1,785	14,564
GGT(U/L) Ortanca (Min-Max)	60 (6-1346)	45 (11-455)	0,045	1,004	1,000	1,008	0,014	1,008	1,002	1,015
Nabız (atım/dk) Ortanca (Min-Max)	90 (66-142)	86 (66-122)	<0,001	1,017	0,997	1,037	0,017	1,042	1,007	1,077

*TPN: total parenteral nütrisyon

Bulgular

Değişken (n)	Univariate Analiz				Multivariate Analiz			
	P	OR	%95 Güven Aralığı		P	OR	%95 Güven Aralığı	
			Alt sınır	Üst Sınır			Alt sınır	Üst Sınır
Kolostomi	0,052	0,127	0,016	1,014	0,062	0,123	0,014	1,114
Kemoterapi (KT)	0,060	2,753	0,960	7,898	0,021	4,471	1,252	15,968
SVK çekilmesi*	0,170	0,420	-	-	-	-	-	-

*SVK: santal venöz katater

Bulgular

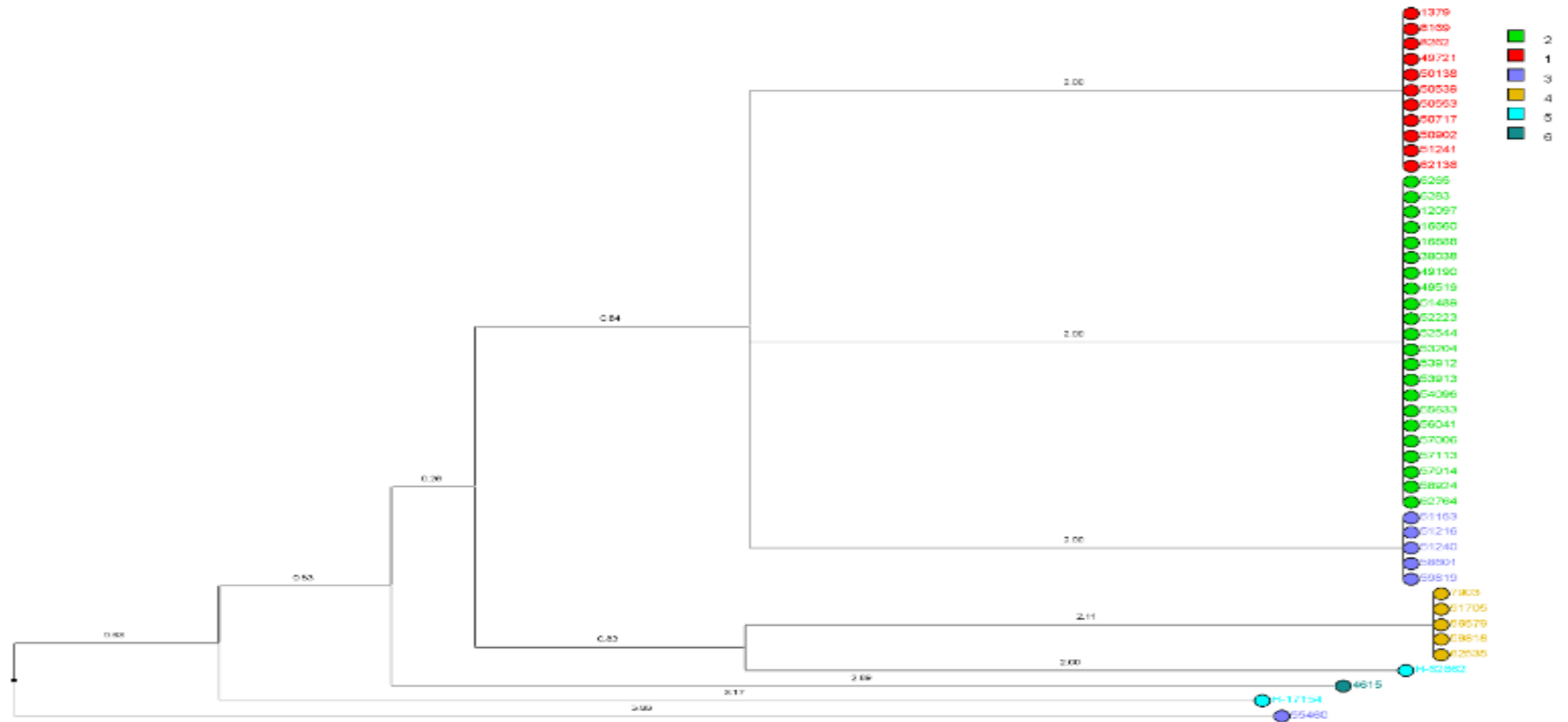
Hasta	İzolat	CP1	CP1	CP4	CP4	B5	B5	Genotip	İzolasyon Tarihi	İzole Edildiği Klinik	Azol Direnci	Alınan yer
1	1379	240	240	259	259	148	148	1	1997	Nöroloji	R	Kan
2	4615	302	302	259	259	145	145	6	1999	Reanimasyon	R	Kan
3	6265	240	240	259	259	145	145	2	1997	Göğüs Hastalıkları	R	Kan
4	6283	240	240	259	259	145	145	2	1997	Genel Cerrahi	R	Kan
5	7903	240	240	277	277	145	145	4	2000	PRC	R	Kan
6	8169	240	240	259	259	148	148	1	2000	PRC	R	Kan
7	8262	240	240	259	259	148	148	1	2000	PRC	R	Kan
8	12097	240	240	259	259	145	145	2	2003	NŞ	R	Kan
9	16660	240	240	259	259	145	145	2	2005	PRC	R	Kan
10	16888	240	240	259	259	145	145	2	2005	Reanimasyon	R	Kan
11	17154	240	240	249	286	148	148	5	2005	ÇSH	R	Kan
12	38038	240	240	259	259	145	145	2	2012	Reanimasyon	R	Kan
13	49190	240	240	259	259	145	145	2	2016	Genel Cerrahi	R	Kan
14	49519	240	240	259	259	145	145	2	2016	Onkoloji	R	Kan
15	49721	240	240	259	259	148	148	1	2016	Onkoloji	R	Kan
16	50138	240	240	259	259	148	148	1	2016	ÇSH	R	Kan
17	50539	240	240	259	259	148	148	1	2016	Onkoloji	R	Kan
18	50553	240	240	259	259	148	148	1	2016	Onkoloji	R	Kan
19	50717	240	240	259	259	148	148	1	2016	Göğüs Cerrahisi	R	Kan
20	50902	240	240	259	259	148	148	1	2016	Onkoloji	R	Kan
21	51153	240	240	259	259	140	140	3	2016	Gastroenteroloji	R	Kan
22	51216	240	240	259	259	140	140	3	2016	NŞ	R	Kan
23	51240	240	240	259	259	140	140	3	2016	Reanimasyon	R	Kan

24	51241	240	240	259	259	148	148	1	2016	Onkoloji	R	Kan
25	51489	240	240	259	259	145	145	2	2016	Onkoloji	R	Kan
26	51705	240	240	277	277	145	145	4	2016	Göğüs Cerrahisi	R	Kan
27	52223	240	240	259	259	145	145	2	2016	Onkoloji	R	Kan
28	52544	240	240	259	259	145	145	2	2017	Reanimasyon	R	Kan
29	53204	240	240	259	259	145	145	2	2017	Genel Cerrahi	R	Kan
30	53912	240	240	259	259	145	145	2	2017	Genel Cerrahi	R	Kan
31	53913	240	240	259	259	145	145	2	2017	Çocuk Cerrahisi	R	Kan
32	54096	240	240	259	259	145	145	2	2017	Genel Cerrahi	R	Kan
33	55460	224	224	259	259	140	140	3	2017	Genel Cerrahi	R	Kan
34	55633	240	240	259	259	145	145	2	2017	Genel Cerrahi	R	Kan
35	56041	240	240	259	259	145	145	2	2018	Genel Cerrahi	R	Kan
36	56579	240	240	277	277	145	145	4	2018	Reanimasyon	R	Kan
37	57006	240	240	259	259	145	145	2	2018	Genel Cerrahi	R	Kan
38	57113	240	240	259	259	145	145	2	2018	NŞ	R	Kan
39	57914	240	240	259	259	145	145	2	2018	Genel Cerrahi	R	Kan
40	58601	240	240	259	259	140	140	3	2018	KDC	R	Kan
41	58924	240	240	259	259	145	145	2	2018	KDC	R	Kan
42	59818	240	240	277	277	145	145	4	2018	Kardiyoloji	R	Kan
43	59819	240	240	259	259	140	140	3	2018	ÇSH	R	Kan
44	62136	240	240	259	259	148	148	1	2019	Genel Cerrahi	R	Kan
45	62535	240	240	277	277	145	145	4	2019	Onkoloji	R	Kan
46	62662	240	240	249	286	145	145	5	2019	Çocuk Cerrahisi	R	Kan
47	62764	240	240	259	259	145	145	2	2019	ÇSH	R	Kan

Bulgular

Sonuç

Çalışmamızın sınırlılıkları:

- Tek merkezli çalışma
- Retrospektif
- Birkaç bölümğ ve tıbbi disiplini kapsamakta
- Standart vaka yönetimi yok

Sonuç olarak:

- *C. parapsilosis*'in hastane kaynaklı yayılım gösterdiği
- Flukonazol direncinin mortaliteye belirgin etkisinin olmadığı
- Santral venöz kataterlerinin çekilmesinin prognozuna etkisinin olmadığı
- Hastane kaynaklı salgın şüphesi durumunda mikrosatellit genotipleme yönteminin uygun bir analiz yöntemi olduğu
- düşünülmüştür.

Kaynaklar

1. Eggimann P, Garbino J, Pittet D. Epidemiology of *Candida* species infections in critically ill non-immunosuppressed patients. *Lancet Infect Dis* [Internet]. 2003 [cited 2022 Jun 21];3(11):685–702.
2. *Candida* Türlerine Bağlı Nozokomiyal Enfeksiyonların Epidemiyolojik ve Mikrobiyolojik Açıdan Değerlendirilmesi [Internet]. [cited 2022 Apr 24].
3. Gürcüoğlu E, Ener B, Akalin H, Sinirtaş M, Evcı C, Akçağlar S, et al. Epidemiology of nosocomial candidaemia in a university hospital: a 12-year study. *Epidemiol Infect* [Internet]. 2010 Sep [cited 2022 Jun 21];138(9):1328–35
4. Yapar N, Uysal U, Yucesoy M, Cakir N, Yuce A. Nosocomial bloodstream infections associated with *Candida* species in a Turkish University Hospital. *Mycoses* [Internet]. 2006 Mar [cited 2022 Jun 21];49(2):134–8.
5. Celebi S, Hacimustafaoglu M, Ozdemir O, Ozkaya G. Nosocomial candidaemia in children: results of a 9-year study. *Mycoses* [Internet]. 2008 May [cited 2022 Jun 21];51(3):248–57. 6. Orsi CF, Colombari B, Blasi E. *Candida metapsilosis* as the least virulent member of the “*C. parapsilosis*” complex. *Medical Mycology* [Internet]. 2010 Dec 1 [cited 2022 Apr 24];48(8):1024–33.
7. Wisplinghoff H, Bischoff T, Tallent SM, Seifert H, Wenzel RP, Edmond MB. Nosocomial bloodstream infections in US hospitals: analysis of 24,179 cases from a prospective nationwide surveillance study. *Clin Infect Dis* [Internet]. 2004 Aug 1 [cited 2022 Apr 24];39(3):309–17.
8. Marr KA, Seidel K, White TC, Bowden RA. Candidemia in allogeneic blood and marrow transplant recipients: evolution of risk factors after the adoption of prophylactic fluconazole. *J Infect Dis* [Internet]. 2000 [cited 2022 May 26];181(1):309–16.
9. Kartsonis N, Killar J, Mixson L, Hoe CM, Sable C, Bartizal K, et al. Caspofungin Susceptibility Testing of Isolates from Patients with Esophageal Candidiasis or Invasive Candidiasis: Relationship of MIC to Treatment Outcome. *Antimicrobial Agents and Chemotherapy* [Internet]. 2005 Sep [cited 2022 Jun 22];49(9):3616.
10. Garner JS, Jarvis WR, Emori TG, Horan TC, Hughes JM. CDC definitions for nosocomial infections, 1988. *Am J Infect Control* [Internet]. 1988 [cited 2022 Apr 24];16(3):128–40.

- İlginiz için teşekkür ederim...